

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

»««

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. cégénél

»««

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Meggzivilésre a szülőknek.

Csaknem naponta hoznak az újságok száraz riporterstilusban megírt jelentéseket, hogy tanulók rossz előmenetelük miatt, a fölötti félelmükben, hogy verést kapnak, vagy cipészhez adják őket inasnak, vízbe vetik magukat vagy a világnak mennek.

A világnak menni nem is oly rossz dolog. Jobb minden bizonnyal mint az iskola, ahol a tanár mint egy Brahministen székel, vagy a cipésműhely, ahol az inasnak a kis gyermekket kell cipelnie.

Az ilyen exkursiók rendszeren tetszéssel találkoznak. A kis szökevény sokszor még a város széléig sem jutott és a fáradtság és éhség következtében itelete egészen megváltozott. A tanár többé nem az igazságtalan zsarnok, aki a fiúknak az életét megkeseríti, hanem egész kedélyes kedves „fickó”; az „elég telennek” csak számok, amelyeket kevés szorgalommal ki lehet korrigálni és a verés, de még a cipésműhely is, ahol a kis gyermekeket kell cipelni összehasonlítva az ismeretlen távoli vidékkel oázis és a kis szökevényben ébred a vágy a sok jó dolog után, amit oly könnyelműen elhagyott.

Ezalatt a szülők csaknem tönkremennek, a gondtól és félelemtől gyermekek miatt. Az anya jajgat és sír gyermekeért, akiben most felfedezte a bölcsék minden tulajdonságát, szemrehányást tesz az apának szigorúsága miatt és őt (legalább is) barbárnak nevezi, aki gyermekét a halálba ütötte. Az apa a lágy szívűséget és engedékenységet veti felelése szemére, mert az rontotta el a fiut, őt teszi mindenért felelőssé és — szalad a rendőrséghez.

És ha aztán a gyermek fáradtan, kiéhezten és rongyosan visszatér, örülnek a szülők, hogy egészségesen és sértetlenül került meg. Egy kissé szidják az iskolákat, de végül

fájó szívvel lemondanak a réméről, hogy fiúkat miniszteri székekben lássák és ha nem is adják cipészhez inasnak, megkísérlik, hogy gyermeküket más pályára irányítsák.

Sokkal tragikusabb az eset, ha a gyermek tényleg vízbe ugrik vagy felakasztja magát. (Ezt a módját választják rendszeren azon fiatalok, kiknek nincsen pénzük revolvált venni.) Vajjon mi megy végbe egy ilyen fiatal gyermek lelkében, ha ezt a szép, nevető életet itthagya és a halálba megy? És mit érez az apa ki fiának azt mondta, hogy: „Rossz bizonyítvánnyal ne merészelj haza jönni” és aztán őt élettelenül, nedves hajjal, csepegő ruhával a halottas kamrában kiterítve látja viszont?

A gyermek talán egész kedves, jó fiú volt; olyan mint a legtöbb, a feje telve szeleburdisággal, szeretett enni, verekedni, játszani, de tanulni nem. Sokszor nem volt képes erre. Úgyes kereskedő, zseniális asztalos vagy kitűnő cipész lehetett volna, de tanulni nem tudott. Nem tudta felfogni, hogy minek tanulja az egyiptomiak történetét akikhez semmi köze, a háromszögtant, a növények neveit, amelyeket sohasem látott és nem is fog látni, a latin szabályokat és sok, sok még olyan dolgot, amit úgyis elfelejt.

Az apa azonban, ki nagyon szívesen tanult volna és kit szülei erre a gyűlölt pályára kényszerítettek, azt akarja, hogy fiából legyen valami. És ezért kell neki tanulni. Kell neki. A fickónak mindenféle ostobasághoz van esze, legyen a tanuláshoz is. Csak akkor jut az apának eszébe, hogy talán mégsem volt képes erre, amikor már hidegen és élettelenül fekszik a szegény fiu előtte.

Ilyen tragédiák csak a középosztályhoz tartozó családoknál fordulnak elő. A proletárok nem akarnak udvari tanácsosokat csinálni fiaikból. Ha a gyermek különös jó tu-

lajdonságokkal van felruházva, akkor önmagának kell keresztül küzdenie magát, mert máskülönben már igen korán valamilyen keresetforrásra lesz kényszerítve. A gazdag a legjobb tanerőket fizeti és ha fia nem is tud semmit, keresztül megy. Hogy felelni tudjon, annyit mégis el tudnak érni a nevelők. Később pedig apjának pénze és rangja következtében csak lesz belőle valami.

A középosztálybeliek azonban nagyapáik és apáik hivatását, amelyben azok tiszteltben megőszültek és gyermekeiket tisztességesen felnevelték, lenézik és fiaikkal vallami nagyot akarnak. Összetévesztik a természetes észt a tanulásra való képességgel. Nem tudják felfogni a szülők, hogy gyermekük nem tud tanulni, holott sokkal jobb dolga van mint nekik volt. Minthogy rendszeren falun vagy kisebb városban mezők és rétek között nevelkedtek, hiányzik minden képesség ahhoz, hogy megértsék a degenerálódott fővárosi gyermekeket, kik ellentétben a vidékiekkel szűk udvarokon, lármás, poros utakon nevelkedtek fel.

Fogalmuk sincs az óránként egymást felváltó tanároknak az iskolaterem, az iskolaterem az iskolatársakkal való közlekedés szuggesztív hatásáról, mert ezek idegenül, hidegen sőt ellenséges indulatokkal állanak egymással szemben és nem úgy mint a kisvárosban, ahol ismerik egymást.

A gyermekek dolgát magáévá tenni, őket megismerni, képességeiket megvizsgálni ez nincs az ő tárgymutatójában, de nem is lehet. Ilyen tanár sokszor 2—3—4 száz tanulót tanít az ő szakmájából. Az ő szakmáját a gyermekeknek meg kell tanulnia. Nem ismeri a gyermekeket, sem azoknak szüleit, sem a körülményeket, amelyek között élnek. Csak azt tudja, hogy a gyermek kitűnően vagy elégtelenül felelt. Mást nem tud, de nem is érdekli más.

TÁRCA

Falusi történet.

I.

Csinos kis házikó kapujában áll egy takaros asszony, piros-pozsgás gyermekkel a karján.

— Ints, édes fiam, ints bucsut apádnak! — szól és maga is integet, könnybe lábadt szemekkel tekintve a távozó után.

Lent az utca végén ballag a legény s busan tekintet vissza övére. Három hosszú évre vesz búcsut kedvesétől.

Két éve, hogy először pillantották meg egymást Balog Ferkó és a szép Fekete Marcsa. Remek volt a leány. Ingó természetű hulló pompás szénfekete hajfonatának sulya szinte hátra vonta a szép fejét mint ha büszkén nézné le a világot.

Meglátták, megszerették egymást. Olyan szerelemmel, mely nem ismer törvényt, türelmet, várás. Egymáséi lettek. A faluban egy ideig sugtak, beszéltek az asszonyok, végre csend lett.

A szép Marcsa szülei megbocsátották egyetlen gyermekük ballépését.

Nem úgy Ferkó anyja! Hallani sem akart a szép, de szegény Fekete Marcáról. Őzv. Balogné belebetegedett a dologba. „Hogy az én fiam, a falu legdécegebb legénye szegény leányt vegyen feleségül, olyan nincs!” — mondogatta sűrűn.

Amikor csak lehetett, iparkodott, fiát lebeszélni. Könörgött neki, hagyná ott azt a koldus népet, ahogy ő Feketéket nevezte. A gazdag, rátartós Bakos Julis kész szemet hunyni s mindent megbocsátani, hogy Ferkót, a falu legszebb legényét mondhasa urának.

— Nem hagyom Marcámat száz Juliskáért, — mondotta ilyenkor anyjának Ferkó. Édes anyám jó

szívvel tudna engem a kancsal Julis urának, mikor tudja, hogy mily csunya módon szerezte össze három telkét s nagy portáját az öreg Bakos? Sok szegény ember könnye áztatta a Bakosék földjét. Nem tudnék én ott jó kedvvel szántani, vetni! Magam is könnyet aratnék!

— Első ember lehetnél a faluban, — felel vissza a nagyravágyó asszony. Ma-holnap kidül az öreg Bakos, — te lehetnél a falu birája is utána! Neked ez mind nem kell, mert megbabonázott az az átkozott fehérnép ott a Feketék büntanyáján.

— Ne mondja édes anyám, mert megfoledekzem magamról s olyat teszek, amit megbáunék én is kend is! Nem bűnös hely az. Igaz emberek laknak ottan. Szeretik egymást. Ha Isten megsegít s haza jövök a katonaságtól, megesküszünk Marcással Tudom, édes anyam is megbocsát még az én virág szálamnak.

— Soha! Soha! — Balog Terka háza küszöbét nem fogja átlépni az a szegénybe ejtett leány soha! Ezt én mondom neked, — az anyád, a te apádnak a hités felesége!

Ferkó halálsápadt lett! Fordul vele a világ. Sietve hagyja ott anyját, — mert nem tudja, mi történnék, ha még tovább beszél az asszony.

Tegnap este is bucsu nélkül ment el hazulról. Az anyja csendesen türe. Tudja, hogy nagy fájdalmat okozott fiának beszédeivel, de nem bánja. Még mindig reménykedik — hátha sikerül fiát észre téríteni. Örül, hogy fia elmegy. Ez víz az ő malmára!

— Meglássuk, ki győz! Én az édes anya, vagy az a magaról megletekezett, hitvány leány.

Ferkó busan ballag övéhez. Elgondolkozik anyja beszédein. Fáj a büszke legénynek, hogy mind igaz! Végzetes szerelmével szegénybe taszította a leányt. Társnői közül kiteszítva, a falu népétől megvetve kell látnia azt, aki szíve bálványa! A szegény kis Ferkó, az ő fia csak keresztnevét viselheti apjának. Egyébrez nincs joga!

Marcsa a legjobb falatokat teszi elibe vacsorára Ferkó alig eszik valamit s csak bámul maga elé.

A leány egyedül azt látja, hogy bucsuzik az ő szerelmes szép legénye s hogy fáj neki a bucsu. Maga is minduntalan zokogásba fúló hangon kinálgatja, szőlígatja.

Most aztán elment. Elment három hosszú évre! Busan megy vissza a házba Marcsa. Bent édes anyja vigasztalja.

— Ne sirj leányom, — visszatér Ferkó! Szeret és ez elég!

II.

Mulik az idő, idestova ősz lesz. Haza várják Ferkót. Minduntalan a kalendáriumot lapozgatja. Még három hosszú hét!

Ferkó már két hónapja egy betűt sem irt. Pedig milyen jó mákos patkót küldött neki a multkor is Marcsa!

— A kis Ferkó egyre kérdi anyját:

— Mikor gyün már meg az apám?

— Nem sokára édes fiam.

— Aztán haza hozza-e a Bársonyt?

— Nem lehet azt haza hozni, lekem. A király lova az, melyen apád lovagol.

— A kard is, a csákó is? kérdi tovább a kis magyar.

Kétszer volt a városban Marcsa a hosszú három év alatt. Többször nem engedte büszkesége. Érezte, hogy valami sötét árny tolódik közükük s a legény elhidegül iránta.

Két hete van már otthon Balog Ferkó. Marcsa még nem látta.

— Szép legény lett! mondogatják Marcának a rosszlelkű asszonyok. Láttad-e már?

Marcsa nem felel. Csendesen halad utján. Fou, szó, varr egész nap. Keze munkájával tartja fenn

Hogy azelőtt sem volt ez különben, sőt még rosszabb volt, mert kevesebbet törődtek a gyermekekkel és ennek dacára ügyesek lettek; sőt ép azon gyermekek kik szigorúan lettek nevelve és nélkülözések között nőttek fel, lettek csak igazán nagyok, azt ne mondja senki.

Igaz, hogy úgy volt, de ne téveszék össze az okot a hatással. Ezen gyermekekből nem azért vált valami, mert szigorúan lettek nevelve és nélkülözések között nőttek fel, hanem azért mert tehetségesek és szorgalmasok voltak. Csak azért, mert ezek nélkülözések mellett lettek valamivé, nem kell kevéssé tehetségeseknek — a szülők hiúsága miatt — oklevelet szerezni.

Ezzel aztán nem mondjuk, hogy a gyermekeket mint a vad csikókat hagyják felnőni. Minden gyermekből legyen valami ügyes és tisztességes. Ezen valaminek nem kell udvari tanácsosnak, vagy legalább is tanárnak lenni. Legyen az, amihez kedve van, esetleg cipész. Nem rossz mesterség ez ha jól értik. Mint ügyes cipész többre viheti, mint egy tehetség nélküli orvos.

Mindenekelőtt ember legyen a gyermekből. Valóságos igazi ember. Azért nem szabad kényszeríteni, hogy lemondjon arról, hogy azzá legyen és életét eldobja magától vagy megszökjön.

Bécsi rongy.

A kereskedelmi miniszter által a hazai ipar fejlesztéséről közzétett emlékiratnak van egy érdekes fejezete, amely a hazai ipar termékeinek védelméről szól. Szükséges pedig ez a védelem azért, mert a bécsi rongy jó részben magyar gyártmány ezimben jut be az országba. A nemzeti szintű szalagot az osztrák gyárosok nem sajnálják tőlünk, sőt Rákoczi, Kossuth és más rebellisek arcképeivel ékítik fel a bécsi rongyot, hogy annak Magyarországon nagyobb kelendőséget biztosítsanak. De még tovább is mennek; az üzlet kedvéért megtagadják önmagukat és gyártmányaikat „szepességi vászonnak“, „székely háziipar-terméknek“ stb. keresztelik el.

Ezeknek az emlékiratban való felsorolásából két tény derül ki. Az egyik az, hogy a magyar kormányának régóta tudomása van az efajta üzelmekről; a másik pedig az az öröndetes tény, hogy közönségünk végre-valahára kezd már a bécsi rongytól elfordulni s azt csak az esetben hajlandó megvenni, ha „magyar gyártmány“ keresztelik el. Ha pedig a kormányunk van tudomása az osztrák iparosok szédelő üzelméről, akkor kötelessége is azokat megátolni. Az emlékirat szerint a kormány teljes tudatával bir ennek a kötelességnek, csak az alkalmazandó rendszabályokkal nincs még tisztában. Elismerjük, hogy ez nehéz kérdés és az is marad mindaddig, amíg a közös vámterület fennáll. Ha önálló vámterülettől válnak, akkor meg lehet majd kérdezni az osztrák importőröktől, hogy miként kerül vissza a „szepességi vászon“ Bécsen vagy Brünnön át Magyarországra. De addig is tenni kell valamit és mivel a hazug osztrák gyárost a magyar kormány keze el nem érheti és mivel a vámközösség fennállá-

magát a kis család.

Egy este betoppán a szomszédasszony és nagy hangon újságolja, hogy: házassodik a Ferkó!

— Holnap lesz a kézfogó! Meglásd Marcsa, megveri az Isten a lelkét! El tudott hagyni téged s ezt a szegény árva gyereket itt!

Marcsa egy könnyet morzsol szét szemében s lehajlik munkájára.

— Ugyancsak sütnék-főznek Bakosék tanyáján, jelenti tovább a bőbeszédű asszony. Julius büszke reá, hogy a falu legszebb legénye lesz az ura. De bezzeg nincs min büszkélkednie! Ez éjjel is a korezmában mulatott Ferkó a falu legrosszabb menyecskejével, Sárival. Azt ölelgeti, csókolgatja, mióta a Julius vőlegénye! Hát hiszen nem is csoda! Terka asszony úgy erőltette Ferkóra a lányt, hogy míg oda volt a katonaságnál, már megegyezett Bakosékkal. Hej, sokat megbír ám az a papiros, meg aztán a sok rozsvyelv is mindig kerepelt! Egyre kapta Ferkó a hirt, hogy így meg-meg úgy járnak Marcsa után a legények! Aztán meg, hogy Marcsa már menyasszony is! Elveszi a harmadik faluból egy legény.

— Ez nem igaz! Ferkó ezt rólam nem is hiheti, pattant föl a megkínzott leány. — Ósmeri, tudja, hogy mi az én hűségem!

— No hiszen, ne haragudj lelkem, Nem akarlak én téged megbántani, — mondja a fecsegő asszony és látva a kétségbeeset fájdalmat Marcsa szemében, elhallgat.

IV.

Elmult két év.

Balog Ferkó háza tájáról sokat tudnak beszélni a szomszédok. Örökös láрма, veszekedés van a Balogok házában! Juliusnak szép házat, pénzt és földet adott az apja. Hej de hiába! Nincs áldás a fiatalok munkáján. A pénzt már mind elverte Ferkó. A földet alig műveli.

Egész nap a korezmában ül. Iszik irgamatlanul.

ság az Ausztriából magyar gyártmányként beszállított árukat a határon fel nem tartóztatják, nem marad más hátra, mint azoknak a viszontelárusítóknak a szigorú megbüntetése a kik idegen gyártmányokat „magyar gyártmány“ czime és jelzése alatt hoznak forgalomba.

És itt térünk át cikkünk tulajdonképpeni czéljára. Az osztrák gyárosoknak, hogy gyártmányaikat „magyar gyári termék“ czimén nálunk forgalomba hozhassák a médiumokra van szükségük. Az osztrák utazóktól és hálóztól eltekintve, ezek a médiumok a magyar kereskedők soraiból kerülnek ki, akik elég hazafiatalnok, elég önzők és elég hitványak arra, hogy beálljanak az osztrák gyáros ügyökének s a bécsi rongyot „hazai gyártmány“ czimén sózzák s a jóhiszemű, a magyar ipar termékeiért lelkesedő fogyasztók nyakába. Ezeknek a tisztességtelen hazug kereskedőknek érzékeny büntetéssel való sújtását javasolja maguknak a kereskedőknek az orgánuma: a „Magyar Kereskedők Lapja“, mert ez ugyszólván egyetlen módja.

De itt még nem szabad megállanunk. A hatóságok lassan mozognak; a büntető kéz sokszor csak akkor sújtja a médiumot, mikor az már a szédő utján jól megszede magát s pár száz korona pénz-büntetésnek és néhány napi elzárásnak oda se néz. A kereskedők egyesületeinek kell tehát közbelépni; ezeknek kell ez efféle üzelmeket felfedezni, morális fegyverekkel üldözni és gyökerestől kiirtani.

Előfizetési felhívás.

Julius hó elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

A „Végvidék“ előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 12 korona.

Fél évre . . . . . 6 korona.

Negyed évre . . . . . 3 korona.

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése június hó végén lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

H I R E K.

Városi közgyűlés.

Szokatlan látogatottságnak örvendett a városi törvényhatósági bizottságnak f. évi június hó 23-án delután tartott harmadik rendes közgyűlése. Mintha a városatyák lelkiismerete és a közügyek iránti érdeklődése felébredt volna. Avagy a különben teljesen közömbös tárgysorozat személyes vonatkozásu része lett volna a vonzó delej. De akármit legyen, mi feltevéstünk eljében hiszünk, mert tény az, hogy a város sorsának intézői a kánikulában is szép számban ülték körül a zöld asztalt s ha egyebet nem is végeztek volna hát kedves mosolygással kellemes nyári tidülést kívántak egymásnak. Pedig dolgoztak szépecskén. A többek között elvben elhatározták (pancsovai különlegesség), hogy a Ferenc József térnek széleit (de nem mind) befásítják (a tér közepe az idegen forgalom emelése és az itthon nyaraló „misera plebs“ érdekében nap- illetve légfűtökhöz lesz berendezve) természetesen úgy, hogy egy igazi franzfeldi, vöröszegélyű és kifeszített családi esernyővel alig lehet majd a fasorok labirintjában mozogni. No de nem baj, a fasítás hívei örülnek az elvi határozatnak, a

Egészsége is már oda van. Sápadt összeesett, arcán boldogtalanság, elégedetlenség látszik.

Hiába inti anyja, hogy térjen a jó utra. Rá sem hederit. Alig áll szóba anyjával.

Marcsával a két év alatt nem találkozott. A leány kerüli. A kis Ferkó sem várja már az apját. Elvitték háborúba, meglőtték, meghalt. Ezt mondják a fiúnak.

Balog Ferkó egyre jobban súlyed a lejtőn. A sok pálinka elvette már az esztét. Alig józanodik ki. Ha néha-néha magához tér, esendesen ül s maga elé sóhajt.

— Nincs gyermek!

Az este is rámondult feleségére:

— Hej csak egy fiad volna!

— Istenem! hát nincs! Mit tehetek én róla? — felel az asszony. Volt egy fiad, miért hagytad el? Nem futottam utánad! Anyád nem hagyott békén! Egyre mondogatta, hogy te Maresát nem is szeretted soha! Hogy Marcsa ilyen meg amolyan! Hogy csak hitegetted, mint annyi más leányt hitegetnek.

— Ne beszélj Marcsáról! A szádba se vedd nevét, te, te, világ csufja! Ugy ütök fejbe, hogy mindjárt kiadod azt a gonosz lelket! Hát nem te irtad hogy Marcsa férjhez megy? Hogy Marcsát kerülgetik a legények?

— Hát hiszen irtam, irtam — feleli a nyeltes asszony. — De nem kellett ám senkinek a csuffított leány.

A következő pillanatban felugrott Ferkó. Megvillant kezében a fokos és a másik percben szörnyet halt az asszony.

Ferkót elvitték a börtönbe.

Tíz hosszú évet szabtak reá. Mikor kihirdették az ítéletet, csak annyit mondott esendesen:

— Szegény fiam!

Sibill.

ezimtblák kilátását féltő napsugár kedvelők pedig nem búsulnak, mert azt tartják hogy a „határozat“ hozatalától a gyakorlati kivitelig még csodák történhetnek. Mi is hiszünk azon esodában, hogy az elvi határozat mikénti végrehajtásának magállapítására kiküldött bizottság minél előbb teljesíti feladatát, no és még abban is hogy a közgyűlés, ha szükséges lesz, még anyagi áldozatok árán is elhatározza majd, hogy „elvi határozata“ legkésőbbben a következő ősz folyamán végre is hajtsák annyival is inkább, mert az elhangzott indoklás szerint ezáltal lehetővé válnék az is, hogy az 1888. évi állategészségügyi törvény végrehajtassék és az állatvásár a nagy piacról elhelyeztessék. Ha még felemlítjük, hogy a nyári meleg hatása alatt keletkezett tanácsai „eszmének“, a városi ingyenes Temes-fürdőnek megvalósításához hozzájárultak (a melynek építéséhez valószínűleg még a fürdőidény vége előtt hozzáfognak) és több nyugdíj-ügyet és szabadságolást méltányosan elintéztek, akkor végeztünk is az „érdeklődés“ jegyében lefolyt közgyűlés munkásságával.

A közgyűlés lefolyásáról adjuk a következő tudósítást:

Elnök, bajsai Zákó Milán főispán d. n. 3 óraker nyitotta meg a szépen látogatott közgyűlést.

1. A polgármester havi jelentése, Christián Antal bizottsági tagnak a helyőrség szaporítása tárgyában történt felszólalása után, tudomásul vétetett.

2. A miniszter elnöknek köszönő irata a vasuti strajk után hozzá intézett üdvözlő felíratra — tudomásul szolgált.

3. A számonkérőszék jegyzőkönyvi jelentése tudomásul vétetett.

4. Az 1903. évi gyámpénztári számadások jóváhagyolag tudomásul vétettek és a belügyminiszterhez felterjesztettek.

5. A magy. kir. hadapród iskolánál létesített városi ösztöndíjas helyre ajánlásba hozattak: Fábri Kornél, Jovanovics György és Hirsch Gyula.

6. A városi közkórháznak 1905. évi költségvetése és a napi ápolási díj megállapítása tárgyában tett előterjesztés, mely szerint a napi ápolási díj 1 k. 20 fillér, — tudomásul vétetett és jóváhagyás végett a belügyminiszternek felterjesztetik.

7. A pancsovai park egyesület jelentése, az 1902 — 1903. évi egyleti zárszámadások ügyében, Christián Antal, Winterfeld János és Jovanovics Pál felszólalása után tudomásul vétetett.

8. A Ferencz József tér befásítása elvben elhatározottat, és a módozatoknak a Parkegylettel egyetértően leendő megállapítására illetve javaslatba hozatalára egy Christián Antal, dr. Wittigschlager Rezső, Graff János, dr. Lazarevics György és dr. Gadjanszky Milán tagokból álló bizottság küldetett ki.

9. A szabadfürdő felállítási munkálatok biztosítására tartott árlejtés eredménye tudomásul szolgált. A felállítással Szeger István ácsmester bizatott meg 5% felülfizetéssel. A fürdő gondozásával egy szerződésileg felfogadott úszómester látogat meg.

10. A tanköteles korban levő gyermekeknek a korezmáktól távortartásáról szóló jóváhagyott szabályrendelet tudomásul szolgált és kihirdetése után azonnal életbe lép.

11. Egy építészeti bizottsági tag választása. Bachmann Antal egyhangulag újból megválasztott.

12. Egy pénzügyi bizottsági tag választása. Egyhangulag Radda Frigyes választott meg.

13. A kiállítási bizottság értesítése, hogy Pavlovics György főmérnök választott meg kiállítási igazgatónak, tudomásul szolgált.

14. Dobreszko Mihály és érdektársainak kérelme agyagnak ingyen termelésére alkalmas területnek kijelölése iránt. A kívánt czélra a czepajai út melletti régi anyag gödrök jelöltettek ki a szokásos díj fizetése ellenében.

15. Pepics Márkó és társa kérvénye, a zsbírus iparra vonatkozó szabályrendelet módosítása iránt. A módosítás, hogy 6 zsbírus lehessen, elfogadottat és jóváhagyás végett a kereskedelmi miniszterhez felterjesztetik.

16. Molnár János városi erdővéd után maradt 3 kiskoru gyermek részére évi 180 korona nevelési járulék szavaztatott meg.

17. Mátics Milivoj városi segédmérnök hat havi szabadság iránti kérelme, tekintettel arra, hogy ezen időt a mérnöki doktorátus elnyerhetésére kimutatandó gyakorlati működésre (nagyobb műszaki építések) kívánja fordítani, valamint tekintettel arra, hogy kérelme a kért szabadság idő tartamára illetményeiről is lemond, kedvező elintézést nyert. A szükséges műszaki erő ideiglenes alkalmazásával a polgármester bizatott meg.

18. A szabadság iránti kérvények kedvezően intéztettek el.

19. Wild Ferencz elhalt rendőr özvegyének évi 300 kor. nyugdíj engedélyeztetett.

20. Waszilyev Nova kézbesítő, munkaképtelensége folytán 489 koronával nyugdíjaztatott.

21. Dragics Milivoj rendőrszakaszvezetőnek 100 korona fürdő segély szavaztatott meg.

22. Noll János ideiglenes dijnoknak, tekintettel kiváló szorgalmára és megbízhatóságára 50 korona segély engedélyeztetett.

A közgyűlés, az elnök főispán elttetésével, félhatkor ért véget.

Személyi hírek. Városunk főispánja, bajsai Zákó Milán holnap reggel érkezik vissza Verseczről. — Mattnovich Adóf kir. tanácsos polgármester szombaton reggel Budapestre utazott és hetfőn este érkezik háza.

Ebéd. Bajsai Zákó Milán főispán a városunkban időzött Kosztká Pál eszterházi ezredes tiszteleire a múlt vasárnap fényes ebédet adott, melyre Mattanovich Adolf kir. tanácsos polgármester, Christian Antal kir. közjegyző, Graff János, bobdai dr. Gyertyánffy Jenő főszolgabíró, Szabó János városi főjegyző, Lestyánszky János főkapitány, Rakicsics Sándor tb. főkapitány, dr. Karattur Arthur városi főügyész, dr. Milassin Kálmán kir. ügyész és dr. Publik Ernő kir. alügyész is hivatalosok voltak.

Beteg igazgató. Tordai György, a helybeli áll. főgymnázium érdemdús igazgatója a múlt vasárnap óta betegesen őrzi a szobát. A betegség híre városszerte általános részvétet keltett. Mint örömmel értesültünk, a beteg igazgató állapota már annyira javult, hogy a nap egy részét már ágyon kívül töltheti. Minél előbbi teljes felgyógyulását, számtalan tisztelővel együtt, őszintén kívánjuk.

Lesz csendőrségünk. A múlt hét folyamán Kosztká Pál eszterházi ezredes több napot városunkban töltött és a mérvadó körökkel tárgyalt a csendőrség által átveendő városi rendőrségi szolgálat tárgyában. Mint értesültünk a város területére kért csendőrség felállítására egészen biztos, csak a legénység számára nézve nem történt meg a végleges döntés. Közbiztonságunk közeli javulásának bizonyára mindenki, talán még a rendőrség is csak örülhet.

Érettségi a főgymnáziumban. A pancsovai áll. főgymnáziumban június hó 18-án megtartott szóbeli érettségi vizsga fényesen sikerült. Érettségire jelentkezett 12 növendék kik közül Christian Radó, Diedrichstein Gyula, Knezevics Dóme, Szeics Mihály és Weinberger Vilmos jelesen —; Halász Dezső, Karner János Koics Péter és Stojcsics Gergely jól; Löwinger Vilmos és Olárius István egyszerűen értek lettek. Egy vizsgáló egy évről visszavetett. Dr. Platz Bonifáz elnöklő főigazgató igen hízlegően emlékezett meg az érettségit tevő ifjak írásbeli munkálatairól, kiemelve, hogy ilyen jeles dolgozatokat még nem kapott sehonnan, mióta főigazgató.

Halálozás. Láng Gusztáv a pécsi m. kir. honvéd hadapród iskola negyed éves növendéke, hosszú szenvedés után június 20-án meghalt (élete 2) évében. Az elhunytban, ki kiválóan tehetséges és szorgalmas volt, öz. Láng Jánosné újabb fiát vesztette. Temegetése, melyen a pécsi honvéd hadapród iskola negyedik évfolyamának egy küldöttsége vett részt egy százados vezetés alatt, katonai pompával és nagy részvét mellett ment végbe szerdán délután. Nyugodjék békében.

Az áll. felsőkereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgák pénteken és szombaton tartottak dr. Kürschák József műegyetemi tanár és Mágá János kamarai titkár miniszteri biztosok elnöklésével. Huszonötön jelentkeztek és a következő szép eredményt alkák ki a vizsgát. Jelesen érettek: Parkus József; jól érettek: Epstein Imre, Friedmann Zoltán, Lichtenthal Alfréd, Philippovics Győző, Raniszavljevics Péter, Spitzer Bernát, Thahun Sándor és Ulrich György; értek: Agh János, Balogh Jenő, Deé Milán, Haim Kristóf, Hertelendy Ignác, Klein Samu, Kapamadzsia Szilárd, Kürschner Oszkár, Kovács János, Krampfl Gyula, Margrandner Ádám, Mosorka Bozsidar, Petsch Károly, Singer Lajos, Stimmler Adolf és Scheibner Aladár.

Áthelyezett iroda. A népfelkeltési parancsnoksági iroda a Király — Gromon utcák sarkán levő Dragomirovics (volt Frankfélé) házába helyeztetett át.

Juliális. A pancsovai férfi dalegylet (Männer-Gesang-Verein) kirándulást rendez a nagy erdőbe. A program igen mulattató. Belépti díj személyenként 60 fillér. Kedvezőtlén időjárás esetében a juliális máskor tartatik meg.

Cirkus Lódy, mely néhány nap előtt a halpiacra megünyit, látványosság számba megy. Erői első rendű művészek, kiknek mutatványai nem mindennapiak. Lovai, melyek fajlovak, kiválóan vannak idomítva. Általában az egész műsor magas színvonalon áll. Ma vasárnap két előadás lesz; az első d. u. 4 órakor, a második esti 7/8 órakor. Hétköznap este 7/9 órakor van a kezdet.

Életunt varróleány. Petrovszky Anka 17 éves varróleány életuntagságból szerencsika oldatot ivott. Állapota nem veszélyes.

Vizbefut. Dragicsics Olga 9 éves kis leányka a múlt hétfőn a Temes partján játszadozott társnőivel mi közben bele esett a Temesbe és a hullámokban lelta sirját. A szerencsétlenül járt kis leányka holttestét csütörtökön fogták ki a vízből az elvesztéglő táján és ugyanazon napon el is temették.

Dioráma. Igazi látványosság nyílt meg tegnap városunkban. Az almási ut 4 sz. (volt Dobrojevics féle) házában nagy Nemzetközi dioráma a látható, mely a maga nemében ritkítja párját. Optikus plasztikai kiállítás ez, melyen városok, művészi épületek, romok, tájképek stb. művészi felvételei láthatók. A terjedelmes műsorból csak a következőket soroljuk fel: Palesztina és Krisztus élete, Olaszország, Róma, Velence és Nápoly Szalzburg, Steyer- és Csehország, Budapest, Fiume és a milleniumi kiállítás, Oroszország és császári palotái, Svajcz és 6 kép a királyné elleni merényléről, Franciaország és a Dreyfus pör, Páris és Versailles, az 1900 évi párisi világkiállítás, Afrika, Németország, Rajna- és Mosel utazás, Bajorország királyvárai, Spanyolország, Amerika és chicagói ki-

állítás, Török és Görögország Tirol, Anglia stb. és Magyarország vidékeiről és nevezetesen a felvételről való művészi felvételek. — Naponta új változások melyek 40 különféle képekből állanak. Belépti díj: személyenként 20 fillér. Nyitva van d. u. 5 órától este 10 óráig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2-től este 10 óráig.

Bakancsszállítás. A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a jövő évben a m. kir. honvédség részére összesen 20000 pár bakancs és 10.000 pár könnyű cipő szállítandó. E mennyiségek egészükben 10.56 K. illetve 8.80 K. egységáron kizárólag a hazai kisiparosoktól fognak beszereztetni. A kamara ez alkalmat azzal tudatja a kerületbeli kisiparosokkal, hogy a bakancs és könnyű cipő szállítására vonatkozó ajánlataikat, a hol ipar-terület van, annak útján, különben pedig közvetlenül az említett kereskedelmi és iparkamarához legkésőbb folyó évi július hó 15-éig nyújtásuk be. — A szerződési feltételeket és a bakancs illetve könnyű cipő készítés határozományokat a kamara fogja annak idején az ajánlattevőkkel szigorú mihez-tartás végett közölni. (21491) 1904.

Eltűnt leány. Szokolov Ilona 19-éves cseléd f. hó 22-én szolgálatából kilépett és azóta nyomtalanul eltűnt. A csinos külsejű leány valószínűleg valami lelketlen lélekkutárnak esett áldozatul. A nyomozás ez irányban megindult.

Dalestély. A pancsovai férfi dalegylet (Männer Gesang-Verein) július 2-án, kedvezőtlen időjárás esetében 3-án műkedvelői előadással egybekötött dalestélyt rendez a Hungária szálloda szép kerthelyiségében.

Rendőri hírek. Gucics Antal t.-kubini illetégségi kömvésségéd a vele vadházasságban élő Schmidt Katalint leánykereskedőnek akarta eladni. A rendőrség mindkettőt a városból kitiltotta. — Vasárnap viradóra véres verekedés zavarta a felső városiak nyugalmát. Az Almási és Tökölly utcák sarkán lefolyt utcai harcban Csuresin Danilo és Inics Zsiva súlyos sérüléseket szenvedtek. — Barbulov Tamás foglalkozás nélküli csavargó betört Popovics Jánosnéhoz a Mihajlovics sorban levő lakásába és ellopott 66 koronát. Elfogták és a kir. ügyészségnek adták át. — Mocsorka Rupalin csavargó vasárnap délben házról-házra kéregetett. Utjába esett Klier Károly ny. telek-nyelvvezető háza is, honnan egy férfi öltönyt nyerte meg tetszését, melyet el is emelt. Utólérték és a bíróságnak adták át. — Aztán mondja még valaki hogy nálunk van koldulás elleni szabályrendelet — és rendőrség.

Fourrier híres francia syphilidolog mult év folyamán egy francia jótékony intézmény felszólítására könyvet írt, melyben népszerűen ismerteteti és oktatja az ifjúságot a nemi élettellel járó bajokról. A könyvet dr. Lobmayer Géza iskolaorvos a szerző engedelmével magyarra fordította. Örömmel üdvözölhetjük e munkát, mert sok jót várunk tőle, s főleg gyermekek jólétét szívtükön hordó szülőknek s gyermekek nevelésével foglalkozó egyéneknek melegen ajánljuk. A könyv, tekintve hasznos csejjét, daczára rendkívüli csinos kiállításának, 40 fillérbe kerül. Megjelent Dobrowsky és Frankenal Budapestben és kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Táncztanítók mozgalma. A fővárosban a nemzetközi táncztanítók magyarországi egyesülete czímen egyesület van alakulóban, a melynek czélja a táncztanítók és családjuk helyzetének s jövőjének javítása s a tánczoktatás fejlesztése. A mozgalom élén Mazsantini Lajos és a táncztanítói kar kiválóbbjai állanak. Az egyesület augusztus 19-én tartja alakuló közgyűlést. A szervező-bizottság felkéri az összes hazai táncztanítókat és az érdeklődőket, hogy tartózkodási helyüket az egyesület helyiségében, VII. ker. Erzsébet-körút 27. I. em. bejelenteni sziveskedjenek.

Hirdetmény. Alólirott állomásparancsnokság közhírre teszi, hogy az alább megnevezett állomásokon elhelyezett honvédsapatok részére 1904. évi szeptember hó 1-től 1905. évi augusztus hó 31-ig szükséges alábbi mennyiségű termény és anyagjárdósági cikkek szállítása iránt tárgyalás tartatik: 1904. évi július hó 19-én d. e. 9 órakor Szegeden 1800 köbméter tűzifa szállítására.

1904. évi július hó 21-én d. e. 9 órakor Nagybacsókeréken 80 mm. zab, 100 mm. széna, 50 mm. alomszalma, 60 mm. ágyszalma és 230 köbméter tűzifa szállítására.

1904. évi július hó 4-én d. e. 9 órakor Verseczen 150 mm. zab, 180 mm. széna, 50 mm. alomszalma, 60 mm. ágyszalma, 430 köbméter tűzifa szállítására.

1904. évi július hó 9-én d. e. 9 órakor Oravicán 120 mm. zab, 100 mm. széna, 50 mm. alomszalma, 60 mm. ágyszalma, 230 köbméter tűzifa szállítására.

1904. évi július hó 9-én d. e. 9 órakor Pancsován 80 mm. zab, 100 mm. széna, 180 mm. alomszalma, 60 mm. ágyszalma és 230 köbméter tűzifa szállítására.

Továbbá Arad, Szabadka, Zombor, Újvidék, Orsova és Baja állomásokon szükséges hason cikkek szállítása érdekében folyó évi július hó 21-én, 19-én 15-én, 8-án és 12-én délelőtt 9 órakor.

Fent felsorolt cikkek szállítására esetleg szükséges bővebb tájékozások a pancsovai honvéd zászlóalj kezelőtisztj irodában nyerhetők, valamint a benyújtott „Ajánlati mintát” tartalmazó hirdetmény és a részletes határozványokat tartalmazó (hirdetmény Ajánl. Szállítási feltételek) füzetet bárki által megtekinthető és ott 17 fillérért füzetenként meg is szerezhető. Pancsovai honvéd állomás-parancsnokság.

Hirdetések.

929 sz. ár. 1904.

Hirdetés.

A városi gyámpénztárból nyert kölcsönrel terhelt ingatlanok tulajdonosai felhivatnak, hogy az ingatlanra vonatkozó tizedkár biztosítási díjnak legutolsó lefizetését igazoló nyugtákat 15 nap alatt s a különbeni következmények terhe alatt — a jövőben pedig mindig azonnal a befizetés után — a városi gyámpénztárhoz terjesszék be.

15 nap sikertelen letelte esetén a kölcsön felmondottnak fog tekintetni és bírói uton behajthatni.

Pancsova th. város árvaszéka 1904. évi június hó 14-én P. H.

Mattanovich Adolf,

kir. tanácsos, polgármester mint elnök

18 Szam.

vh. 1904.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszéknek 13/548 számú végzése következtében Dr. Abonyi Henrik ügyvéd által képviselt Oravicai takarékpénztár részvénytársaság javára Dr. Karattur Arthur ellen 1250 s járulékaik erejéig 1904 évi március hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1245 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, tükrök, képek, és egyéb nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pancsovai kir. bíróság 1904. évi V. 215/2 sz. végzése folytán 1250 kor. tőkekövetelés, ennek 1903 évi szeptember hó 26 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 112 kor. 95 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Pancsován adós lakásán leendő eszközzésére 1904. évi július hó 2-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitzitetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pancsován 1904. évi június hó 6-án.

Bossán,

kir. bír. végrehajtó.

1-1

923S szám

tkvi 1904.

A m. kir. államkincstár végrehajthatónak Wittmírov Wásza jarkováci lakos ellen árverési kérvénye 266 korona 65 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében.

Árverési hirdetmény s feltételek.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a m. kir. államkincstár javára 266 kor. 65 fill. tőke, ennek 1900 évi január hó 1-től járó 5% kamata 19 kor. 30 fill. eddigi 21 kor. 30 fill. jelenlegi s még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881. 60 t.-cz. 144 §-a alapján s 146 §-a értelmében Wittmírov Wásza jarkováci lakos ellen a pancsovai kir. törvényszék területén lévő antalfalvai járáshoz tartozó Jarkovác községben és jarkováci 2282 számú tllkönyvben foglalt 1.) 1 hrsz. 3 hold I oszt. szántóra 952 korona becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírre teszi. A nyilvános árverés Jarkovác községben 1904 évi július hó 30-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő egy telek-könyvi hivatalban mint Jarkovác községben ki függesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1.) Kikiáltási ár a becsár.

2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási ár alatt is el fog adatni.

3.) Az árverelni szándékozók tartoznak ingatlan becsárának 10%-át vagyis 95 kor. 20 fill. készpénzben vagy ovadekképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni az 1881. 60 t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ugyanannak kiszolgáltatni.

Pancsova, 1904. évi május hó 21-én.

Nauer,

k. t. bíró.

Ferencz József keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószert.

Árlejtési hirdetemény.

Torontárvármegye törvényhatósági bizottságának 1901. évi 991. sz. határozata alapján Homolice község jegyzői laképületének átalakítása és kibővítésére vonatkozó munkáknak vállalati úton való kiadására f. é. július hó 2. napjának d. e. 9 órakor a község házában nyilvános szóbeli árlejtés tartatik.

A teljesítendő munkák 14190 kor. 53 fillerre vannak előirányozva.

Az építési tervek, költség előirányzat és feltételek a hivatalos órák alatt itt megtekinthetők.

Kelt Homolicon 1904. június hó 17-én.

A község előljárósága.

Árverési hirdetemény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a N. Becskereki kir. törvényszék 1904. évi 355. számú végzése következtében Dr. Pollak Győző ügyvéd által képviselt Treitler Roza javára Neofitovics S. K. ellen 551 kor. 95 fill. s járulékaik erejéig 1904. évi április hó 20-án fogantatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1070 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áru nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az antalfalvai kir. járás bíróság 1904. évi V/49 számú végzése folytán 551 kor. 95 fill. tőlekövetelés ennek 1904. évi február hó 26. napjától járó 5% kamatai 1/3 % váltódíj és eddig összesen 71 kor. 60. fill. bíróság már megállapított költségei erejéig Oppován alperesnél leendő eszközölésére 1904. évi július hó 6-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Antalfalván, 1904. évi június hó 20. napján.

Gresky Szilárd,

kir. bír. végrehajtó.

Minden gyógyszerárban kapható.
A háznál és utazáson nélkülözhetetlen szer

Thierry A. gyógyszerész Balzsamja

általánosan elismerte és méltatva.

Legjobb hatással rossz emésztésnél s ennek mellék következményeinél, mint: felbőffetésnél, gyomorégésnél, székszorulásnál, savképződésnél, teltség érzésnél, gyomorgörsnél, étvágyhiány, hurut, gyulladásoknál, gyengeségénél, felfu-
vódásánál stb. stb.

Hatása györes-és fájdalomszüntető köbűgésellapító, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb küldés posta útján 12 kis vagy 6 nagy üveg 5 kor., díjmen-
60 kis vagy 30 nagy üveg 15 kor.
díjmentesen, netto.

Kisinybeni eladás mellett a raktár-
rakban 1 kis üveg ára 30 fillér, 1
duplaüveg 60 fillér.

Ügyeljünk az egyedüli, forgalomra engedélyezett „Ich dien allein echt“ feliratú zöldszínű apácza védjegyre.

Ezen készítmény utánzása és forgalomba hozatala, úgyszintén ismételadása más, törvényesen meg nem engedett, tehát forgalomba hozatalra nem jogosított balzsamoknak büntető törvényileg sújtatik.

Thierry A. gyógyszerész (százlevelű rózsá)

Centifolia-kenőcse

fájdalomesillapító, puhító, oldó, szívó, gyógyító halású, stb. Legkisebb postai küldés 2 tégely, bérmentve K. 3.60. A raktárakban, kisinybeni eladásnál tégelyenként K. 1.20. Központi raktár Budapesten Török J. és Dr. Egger Leo és J. gyógyszerárban, továbbá Veres gyógyszerésznél Lugoson. Direkt rendelésnél „An die Schutzegel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn“ ezimzés használando.

Ha az összeg előre beküldetik, egy nappal előbb eszközölhető a küldés, mint utóvét mellett, s az utánvételezési pótdíj is clesik, miért is ajánlatos az összeget előre beküldeni s az utóvét szelvényén a megrendelést eszközölni, a lakerzímnek pontos feltüntetésével.

Schicht-szappan

„szarvas“

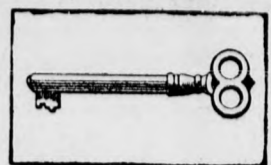
vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

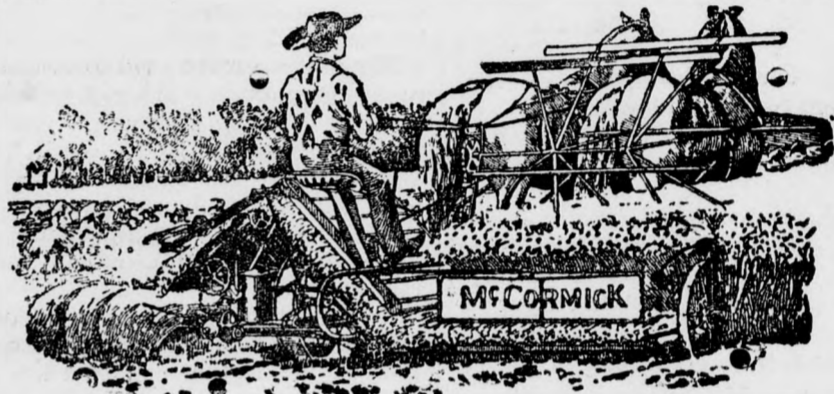
McCormick Harvesting Machine Comp.

(Chicagói aratógépgyár.)

Knecht J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-út 30.

KATALOGUS ingyen es bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kévektőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, széneggyűjtő gereblye és „Manila“ kévektőfonal gyártmányai.

Évi gyártmány 362.000 gép.

Képes levelezőlapok

nagy választékban kaphatók

WITTIGSCHLAGER C. könyv- és papirkereskedésében

Pancsován.

A Pesti Napló új karácsonyi ajándka.

A Magyar Festőművészet Albuma.

Páratlan díszű, külső kiállításban és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, a melyet a „Pesti Napló“ az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésül, olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló“, új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek címe ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma.

A magyar festőművészet remekének gyönyörű foglalata lesz ez a páratlanul álló díszmunka, amely a magyar festés remekét fogja felölelni a XVIII század nagy magyar festőiől, Kupeczky-től és Mányoky-tól kezdve egész a jelenkorig, amikor Lukácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczsy Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével a magyar irodalomban nincs még ilyen mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. Ötven nagyszabású festmény szemelünk ki, amelyet mesteri kivittel

lesz, olyan mint amelyek a Vörösmarty-Albumot eseménynyé avatták a magyar könyvpiacra.

Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsőrendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísérni, úgy, hogy az ötven többszínnyomású műlappal együtt a Magyar Festőművészet Albuma a leggazdagabb és legdíszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. A „Magyar Festőművészet Albumát“ meg fogja kapni a Pesti Napló minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapták, a Magyar Festőművészet Albumra csak úgy tarthatnak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

ötven műlapon mutatunk be a magyar közönségnek Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű sok színnyomású kép

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor., 40 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 27. szám alatt van.